
Obsah

O autorech	V
Autoři jednotlivých kapitol	VII
Předmluva k prvnímu vydání	IX
Předmluva k druhému vydání	XI
Seznam zkratk	XIX
§ 1 Historie a teorie mezinárodního práva	1
I. vývoj mezinárodního práva	1
II. Klasické a soudobé mezinárodní právo	5
§ 2 Pojem a právní povaha mezinárodního práva veřejného	8
I. Pojem a zvláštnosti mezinárodního práva	8
Zvláštnosti mezinárodního práva jako samostatného systému práva	11
II. Mezinárodní právo a mezinárodní politický systém	14
1. Mezinárodní vztahy a mezinárodní politika	14
1.1 Vztah mezinárodního práva k zahraniční a mezinárodní politice ...	15
III. Obecné mezinárodní právo	16
IV. Zásady a normy mezinárodního práva	18
V. Ius cogens (imperativní normy)	19
VI. Mezinárodní společenství a nový mezinárodněprávní řád	21
§ 3 Prameny mezinárodního práva a jejich vzájemný vztah	23
I. Mezinárodní smlouvy právtvorné a kontraktuální	23
II. Mezinárodněprávní obyčeje a jejich identifikace	25
III. Obecné zásady právní	26
IV. Soudní rozhodnutí	27
V. Názory znalců mezinárodního práva	28
VI. Equita	29
VII. Akty mezinárodních organizací	30
VIII. Soft law	33
IX. Jednostranné akty států	35
X. Kodifikace mezinárodního práva	37
§ 4 Mezinárodní právo a právo vnitrostátní	40
I. Teorie dualismu a monismu	40
II. Praxe hlavních evropských států	41
III. Mezinárodní právo v anglosaském právním systému	43

IV.	Samovykonatelné smlouvy (self-executing treaties).....	45
V.	Poměr práva mezinárodního veřejného a soukromého.....	47
§ 5	Subjekty mezinárodního práva	49
I.	Státy a jejich třídění.....	50
1.	Třídění států.....	52
II.	Mezinárodní organizace.....	54
	Subjektivita mezinárodních organizací.....	54
III.	Mezinárodní výbor Červeného kříže, řád maltézských rytířů, právní status Vatikánského městského státu a Svatého stolce.....	56
IV.	Státy pod mezinárodním protektorátem.....	61
V.	Právní postavení Tchaj-wanu, Hongkongu a Macaa.....	63
VI.	Jednotlivci.....	66
VII.	Nestátní aktéři.....	68
VIII.	Národ a menšiny, právo na sebeurčení.....	71
IX.	Nadnárodní korporace.....	72
§ 6	Vznik a uznání státu, uznání vlád, zánik státu	74
I.	Vznik států.....	75
II.	Základní práva a povinnosti států.....	78
1.	Práva a povinnosti de facto režimů.....	79
III.	Uznání státu.....	80
1.	Uznání státu a vlády de facto a de iure.....	82
IV.	Zánik státu.....	84
§ 7	Suverenita státu a jurisdikce	85
I.	Moderní pojetí státní suverenity.....	85
II.	Územní suverenita, územní výsost.....	87
III.	Nabývání státního území a státní hranice.....	87
IV.	Jurisdikce státu.....	90
V.	Jurisdikční imunita státu.....	91
§ 8	Státní orgány pro mezinárodní styky	93
I.	Vnitřní orgány státu pro mezinárodní styky.....	95
1.	Hlava státu.....	96
2.	Vláda.....	97
3.	Ministr zahraničních věcí.....	97
4.	Jiné vnitrostátní orgány pro mezinárodní styky.....	98
II.	Zahraniční orgány státu pro mezinárodní styky.....	99
1.	Diplomatické mise.....	99
1.1	Výsady a imunity diplomatických zástupců a příslušníků jejich rodin.....	103
2.	Zvláštní mise.....	104
3.	Stálé mise při mezinárodních organizacích, delegace v mezinárodní organizaci a na mezinárodní konferenci.....	105
4.	Vojenská jednotka, vojenská loď a vojenská letadla.....	107
5.	Konzulární úřad.....	107

§ 9 Obyvatelstvo a jednotlivci	114
I. Státní občané (příslušníci).....	114
II. Cizinci.....	118
III. Osoby bez státní příslušnosti (apolité, apatridé).....	120
IV. Migrace.....	121
V. Uprchlíci.....	123
VI. Územní (politický) azyl.....	124
§ 10 Mezinárodněprávní ochrana základních lidských práv	125
I. Univerzální systém ochrany lidských práv (v rámci OSN).....	125
II. Evropský systém ochrany lidských práv, další regionální systémy ochrany lidských práv.....	130
1. Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod.....	130
1.1 Řízení před Evropským soudem pro lidská práva.....	132
2. Evropská sociální charta.....	135
§ 11 Mořské právo a právní režim mezinárodních řek	138
I. Mořské právo.....	138
1. Vnitřní vody.....	140
2. Teritoriální (pobřežní) moře.....	142
3. Přilehlá zóna.....	144
4. Výlučná ekonomická zóna.....	144
5. Volné moře.....	145
6. Souostrovní státy.....	147
7. Kontinentální šelf.....	148
8. Oblast mořského dna a jeho podzemí za hranicemi národní jurisdikce.....	150
II. Právní režim hraničních a mezinárodních řek.....	152
1. Pohraniční řeky.....	152
2. Mezinárodní řeky.....	152
§ 12 Právní režim vzdušného a kosmického prostoru a nebeských těles ...	154
I. Právní režim vzdušného prostoru.....	154
II. Právní režim kosmického prostoru a nebeských těles.....	159
§ 13 Právní režim Antarktidy a Arktidy	168
I. Právní režim Antarktidy.....	168
II. Právní režim Arktidy.....	174
§ 14 Mezinárodní orgány a organizace	177
I. Mezinárodní orgány.....	177
II. Mezinárodní organizace.....	178
1. Třídění mezinárodních organizací.....	178
2. Univerzální mezinárodní organizace.....	180
2.1 Organizace spojených národů.....	180
2.2 Mezinárodní odborné organizace přidružené k OSN.....	184
2.3 Světová obchodní organizace.....	184
3. Regionální mezinárodní organizace.....	187

3.1	Oblastní dohody	187
3.2	Organizace kolektivní sebeobrany	188
3.3	Další regionální organizace	190
3.3.1	Rada Evropy	190
3.3.2	Evropská unie	191
§ 15	Pokojné řešení mezinárodních sporů	195
I.	Zásada pokojného (mírového) řešení sporů	195
II.	Druhy mezinárodních sporů	196
III.	Diplomatické prostředky řešení sporů	198
1.	Přímé diplomatické jednání (negociace)	198
2.	Dobré služby a zprostředkování (mediace)	198
3.	Vyšetřovací a smírčí komise (konciliace)	198
IV.	Mezinárodní soudnictví v širším smyslu	199
1.	Mezinárodní rozhodčí řízení	199
1.1	Rozhodčí tribunály pro mořské právo	200
2.	Mezinárodní soudní řízení	200
2.1	Mezinárodní soudní dvůr	202
2.2	Mezinárodní tribunál pro mořské právo	205
§ 16	Mezinárodní odpovědnost státu a formy donucení	208
I.	Obecné principy odpovědnosti státu	208
II.	Odpovědnost států za škodu způsobenou činností nezakázanou mezinárodním právem	212
III.	Formy donucení	214
§ 17	Mezinárodní smlouvy a otázky sukcese států	219
I.	Vídeňská úmluva o smluvním právu z roku 1969	219
II.	Vídeňská úmluva o smluvním právu mezi státy a mezinárodními organizacemi a mezinárodními organizacemi navzájem	224
III.	Sukcese států do smluv	225
§ 18	Mezinárodní právo životního prostředí	227
I.	Vymezení pojmu mezinárodní ochrany životního prostředí	227
II.	Zásady, na kterých spočívá mezinárodněprávní ochrana životního prostředí	228
III.	Smlouvy v oblasti mezinárodněprávní ochrany životního prostředí	232
§ 19	Právo ozbrojených konfliktů a právo mezinárodní bezpečnosti	237
I.	Zákaz použití ozbrojené síly (ius ad bellum) a agrese	237
1.	Zásada zákazu použití síly v Chartě OSN a obyčejovém mezinárodním právu	237
2.	Sebeobrana v mezinárodním právu	240
3.	Agrese	245
II.	Právo ozbrojených konfliktů (ius in bello), mezinárodní humanitární právo	247
1.	Základní zásady mezinárodního válečného práva	249
2.	Prameny válečného práva	250

3.	Počátek války	252
4.	Ozbrojené síly.....	252
5.	Zakázané prostředky a způsoby vedení války.....	253
5.1	Zákaz hrozby a použití jaderných zbraní	257
6.	Válečná okupace.....	259
7.	Ukončení válečného stavu.....	259
8.	Ochrana obětí války.....	260
9.	Vnitrostátní ozbrojené konflikty	261
III.	Neutralita za ozbrojeného konfliktu (prostá válečná neutralita).....	262
1.	Prostá válečná neutralita.....	262
2.	Trvalá neutralita.....	263
IV.	Mezinárodní trestní jurisdikce	265
	Věcný rejstřík	271